

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Резултат 7.1 – Пакет со алатки

Ера Шерифај (Партнери Албанија за промени и развој)

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	3
2. МЕТОДОЛОГИЈА	4
3. ПАКЕТ АЛАТКИ	5
3.1. Работен пакет 1 (РП1): Проектен менаџмент и координација.....	5
3.2. Работен пакет 2 (РП2): Концепт за модули за обука	13
3.3. Работен пакет 3 (РП3): Студиски посети за младинска размена.....	20
3.4. Работен пакет 4 (РП4): Имплементација на обука	23
3.5. Работен пакет 5 (РП5): Peer Learning настани	27
3.6. Работен пакет 6 (РП6): Споделување и комуникација.....	36
3.7. Работен пакет 7 (РП7): Пакет алатки, Завршни препораки и одржливост .	41
4. ЗАКЛУЧОЦИ.....	48
5. АНЕКСИ.....	49

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

1. ВОВЕД

Општата цел на проектот WISEs4Youth е да развие активности за обука и мобилност за развој на социјални претприемачки вештини насочени кон потенцијалните млади социјални претприемачи во Западен Балкан. За две години од неговата имплементација, проектниот тим организираше активности како што се студиски посети, реер-to-реер настани, обука, финален пакет алатки и патоказ за одржливост за корисниците.

Пакетот со алатки е еден од главните резултати на проектот кој претставува збир на научени лекции за подобрување на одржливоста на резултатите од проектот и по завршувањето на периодот на имплементација на проектот. Тој служи не само за одржливост на проектот, туку и како пилот-искуство што може да мотивира различни засегнати страни и да поттикне слични акции за различни теми, во други земји на ЕУ и во блиското соседство.

Пакетот со алатки вклучува краток опис на секој работен пакет, резултати од проектот и препораки од сите партнери. Врз основа на инпутите и препораките на проектните партнери за секој соодветен Работен пакет, Пакетот со алатки е развиен како алатка за резултатите од проектот за одржливост на претприемништвото во социјалната економија кај младите во Западен Балкан и ЕУ.

Целта е да се презентираат препораки и увиди кои произлегуваат од практичното извршување на проектните задачи во рамките на секој Работен пакет. Ова вклучува споделување на успешни стратегии, произведени алатки и методологии кои се корисат за време на имплементацијата за да се постигнат успешни резултати.

Намерата е да се обезбеди долговечност на резултатите од проектот преку зајакнување на младите потенцијални идни социјални претприемачи и други потенцијални чинители во претприемништвото во социјалната економија да ги реплицираат, усвојат или менуваат и применуваат алатките, стратегиите и препораките од овој проект. Овој пристап го олеснува формулирањето, развојот и извршувањето на просперитетни проекти од други потенцијални надворешни засегнати страни на проектот и во поширока рамка.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

2. МЕТОДОЛОГИЈА

Пакетот со алатки беше подготвен со заеднички напори на партнерите од конзорциумот од проектот WISES4Youth кои придонесува преку Извештаите за работниот пакет (РП). Секој извештај на РП, воден од соодветните партнери, е направен според структуриран пристап подготвен од Партнери Албанија. Започнува со преглед и детали за водечкиот партнер, целите на РП, периодот на имплементација, клучните активности и очекуваните резултати. Последователно, делот алатки, методологии и стратегии ги разјаснува употребените методологии, користените алатки и стратешките пристапи усвоени за имплементација на секој соодветен Работен Пакет. Обезбедени се детални увиди за функционалноста, применливоста и изворите кои влијаеле врз изборот на истите. Последниот дел ги истражува клучните наоди и препораки, нагласувајќи ги откритијата за време на имплементацијата, достигнувањата, научените лекции, културните размислувања и конкретните препораки за засегнатите страни и креаторите на политиките. Оваа методологија обезбедува сеопфатен и збогатен Пакет со алатки, поттикнувајќи успешни младински иницијативи за социјално претприемништво.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

3. ПАКЕТ АЛАТКИ

3.1. Работен пакет 1 (РП1): Проектен менаџмент и координација

РП1 Водечки партнер: Европска мрежа на претпријатија за социјална интеграција – ENSIE, Белгија

Период на имплементација: Месец 1 - Месец 24 (Април 2022 - Март 2024)

Преглед на РП1:

РП1 се фокусира на обезбедување на ефективно спроведување на активностите за управување со проекти, координација и следење. Тоа вклучува организација и управување со состаноци на партнери на проектот (воведен состанок, онлајн, транснационални и лични состаноци). Исто така, ги вклучува задачите за следење и известување, како и редовно следење за спроведувањето на проектот, развојот на испораките и севкупните административни и финансиски потреби и барања.

Клучните активности вклучуваат организирање лични и онлајн состаноци за следење на ефективно и навремено спроведување на проектот. Тие, исто така, се состојат од координација на проектните партнери за да се обезбеди навремена и квалитетна реализација и организација на настани.

Меѓу **главните резултати**, РП го обезбеди планот за управување со проектот и организацијата на воведната сесија на состанокот. Исто така, задолжена е со организацијата на транснационални проектни состаноци, организацијата на завршната конференција на проектот и конечниот извештај. Сите резултати придонесоа да се прикаже мониторингот на целиот процес на имплементација на проектот за да се обезбеди неговиот квалитет и очекуваното влијание.

Алатки, методологија и стратегии

Да се биде координатор на проектот подразбира управување со имплементацијата на Работните пакети, односот со претставници на ЕУ, управувањето со буџетот и координацијата на состаноците со партнерите. За секоја активност беа применети различни алатки и методологии за ефективно спроведување на проектот. Вообичаено, проектите вклучуваат партнери од различни земји, важно е резултатите да се користат од страна на корисниците и да бидат достапни. Така,

нивниот превод на националните јазици е важен. Подолу е описот на алатките и методите што се користат за квалитетно извршување на работата кога се работи за управување и координација на проекти. Следниве производи се обезбедени врз основа на клучните резултати од РП1 на проектот.

1. План за управување со проектот

Квалитетниот план за управување со проекти (PMP) е важна алатка за управување со проекти воопшто бидејќи ја поставува основата за целиот проект. Прво треба да го претстави самиот проект и неговото времетраење, неговиот опсег и цели, како и составот на конзорциумот. Навистина, тој обезбедува јасно разбирање за тоа што има за цел да постигне проектот, ја поставува насоката за проектниот тим и гарантира дека сите работат кон истата цел. Дополнително, овозможува подобра распределба на ресурсите и помага да се идентификуваат ресурсите потребни за да се постигнат целите на проектот, без разлика дали се работи за човечки ресурси, буџет или материјали.

Покрај тоа, важно е да се дефинираат одговорностите и улогите на проектните партнери бидејќи поттикнува чувство на сопственост, одговорност и соработка меѓу проектните партнери, кои се од суштинско значење за успешно извршување на секој проект. Дополнително, точката на управување со ризикот е клучна бидејќи овозможува проактивна идентификација, проценка и ублажување на потенцијалните закани за успехот на проектот.

Конечно, друг елемент е обезбедувањето внатрешен комуникациски план за проектот кој исто така треба да биде вклучен во PMP. Обезбедува комуникацијата да е јасна, навремена и прилагодена на потребите на партнерите.

Воведен состанок

Организирањето на воведен состанок на проектот служи како критична почетна точка за секој проект, поставувајќи ја основата за ефективно управување со проекти, комуникација, соработка и успех. Овој состанок дава можност да се усогласат сите партнери за опсегот, целите и очекувањата, осигурувајќи дека секој има јасна претстава за тоа што треба да се постигне. Ги појаснува улогите и одговорностите на партнерите, осигурувајќи дека секој го разбира нивниот придонес во проектот и промовира одговорност. Дополнително, се дискутира за временските рокови на проектот, испораките, пресвртниците итн., намалувајќи ја веројатноста за недоразбирања или конфликти подоцна. Конечно, поттикнува соработка и

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

споделување идеи, овозможувајќи им на учесниците да придонесат со својата експертиза, увиди и перспективи во процесот на планирање на проектот.

За успешно водење на воведниот состанок, се користат неколку алатки и методологии како:

- Употреба на агенда во која се наведени темите што треба да се дискутираат и однапред испраќање на оваа агенда до партнерите, со што се осигурува дека тие имаат можност да додадат дополнителни точки на неа доколку тоа го сакаат.
- Активности на запознавање (icebreaking), (на пример во одделните простории “breakout rooms” за време на виртуелна сесија) за поттикнување на ангажманот на партнерите особено ако тие се среќаваат за прв пат.
- Употребата на визуелни слики како слајдови на Power Point за да се илустрираат клучните точки. Тоа помага да се разјаснат сложените информации и да се задржат вклучените учесници.
- Употреба на удобни ИТ алатки за состанокот (Teams, ZOOM, Webex итн.).
- Разработен механизам за повратни информации за да се соберат информации и предлози од партнерите во однос на форматот, содржината и ефикасноста на почетниот состанок. Постојаното подобрување е од суштинско значење за оптимизирање на идните состаноци и резултатите од проектот.

2. Транснационални партнерски состаноци

При спроведување на транснационални партнерски состаноци во рамките на проекти, од суштинско значење е да се користат алатки и методологии кои олеснуваат ефикасна комуникација, соработка и управување со проекти низ различни географски локации. Еве неколку алатки и методологии што треба да се разгледаат и нивните образложенија:

- Алатки за видео конференции (на пр. ZOOM, Microsoft Teams итн.): Овие алатки овозможуваат комуникација лице в лице, поттикнувајќи чувство на поврзаност и ангажираност меѓу учесниците и покрај тоа што се географски оддалечени. Видеоконференциите овозможуваат дискусии, презентации и

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

сесии за бура на идеи во реално време, подобрувајќи ја соработката и донесувањето одлуки.

- Платформите за управување со проекти (како Teams, Share box, Google Drive, Drop box итн.) кои овозможуваат споделување датотеки меѓу партнерите се важни бидејќи овозможуваат пристап на партнерите до датотеките и истовремено да соработуваат на испораките на проектот.
- Кога станува збор за лично состаноци на партнери во проектот, од клучно значење е да се соработува со партнерот домаќин за да се обезбеди простор за состанокот, техничка опрема итн. алатки за состаноци (агенда, врска за регистрација итн.).
- Слично како и онлајн состаноците, визуелните презентации и механизмите за повратни информации се од суштинско значење и поради причините споменати погоре.

1. Завршна конференција

Организирањето на успешна завршна конференција за проект бара внимателно планирање, координација и ефективна комуникација. Алатките и методологиите се разликуваат од конференција во лице, онлајн или хибридна. Во рамките на проектот WISEs4Youth, форматот на последната конференција е хибриден, така што алатките и методологиите се обезбедени за овој формат.

- Пред се, важно е да се договори датум кој ќе одговара на сите партнери. Може да се одржи Doodle или состанок за да се закаже денот и времето на конференцијата.
- При изборот на сала за состаноци, пожелно е да се консултираат каталози на еко-социјално одговорни згради и да се провери дали може да се обезбеди сета техничка опрема, како и поддршка. Исто така, треба да го имате предвид обезбедувањето кетеринг за време на настанот (паузи за кафе, паузи за ручек итн.).
- Како следен чекор, важно е да се најде и да се воспостави контакт со релевантни говорници за конференцијата и да се воспостави

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

агенда/концептна нота. Контактот се одвива обично преку е-пошта или телефон, а за изготвување на дневниот ред обично се користи Microsoft Word.

- За непречена организација, важно е да им се обезбеди контекст на говорниците, агенда и информации за сесијата. За таа цел, клучно е водење на средби лице в лице со говорници пред настанот (преку Teams, ZOOM, телефонски повици, Webex итн.) за да се разјаснат очекувањата од нивните интервенции и да се одговори на нивните потенцијални прашања. Може да се дадат и упатства за поддршка на говорниците во нивната подготовка.
- Важно е да креирате врска за регистрација за да управувате со бројот на учесници со користење на онлајн платформи како Google Forms, Survey Monkey итн.
- Треба да се креира онлајн врска како домаќин на настанот, онлајн за виртуелни учесници преку софтвер како Zoom, Teams, Webex итн.
- Во однос на дисеминацијата на настанот, важно е да се создаде брошура за дисеминација (преку Canva, Word итн.) и да се сподели на социјалните медиуми (LinkedIn, Facebook, X, Instagram итн.), на партнерите во проектот. соодветните веб-локации и други релевантни канали.
- Може да се произведе и промотивен материјал за дистрибуција на проектот (торби, чаши, пенкало, брошура на проектот итн.). Важно е да ја поставите нарачката однапред за да се осигурате дека е испорачана навреме.
- За време на самата конференција, релевантно е да се користат интерактивни алатки со учесниците за да се обезбеди нивното внимание. Меѓу алатките, може да се користат Mentimeter, Jamboard, Slido итн.
- Употребата на Power Point презентации е исто така добредојдена за време на сесијата бидејќи публиката обично лесно ја следи сесијата со визуелна поддршка и дополнително, учесниците обично сакаат да ги добијат презентациите по сесијата.
- Конечно, од практична страна, важно е да се изготват списоци за присуство што ќе бидат потпишани од присутните, како и формулари за евалуација за да се има повратна информација од настанот и да може да се подобрат таквите сесии во иднина.

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Како заклучок, по сесијата важно е да се подготви резиме од завршната конференција и да се дистрибуира онлајн (на социјалните медиуми и веб-страниците на проектот) или преку билтени, да се анализираат формуларите за евалуација и да се следи со говорниците за да им се заблагодариме за нивната интервенција.

2. Завршен извештај

Создавањето завршен извештај за проект вклучува синтетизирање и презентирање на клучните наоди, исходи и препораки во сеопфатен документ. Еве ги методологиите и алатките што треба да се земат предвид за да се подготви ефективен конечен извештај:

- Користете структурирана рамка или образец за да го организирате финалниот извештај. Ова може да вклучува делови како што се резиме, Вовед, цели, методологија, наоди, заклучоци, препораки и прилози. Структурниот формат им помага на читателите да се движат низ извештајот и да ја разберат неговата содржина.
- Користете алатки за собирање и анализа на податоци со цел собирање и анализа на проектните податоци, како што се анкети, интервјуа, записници и прегледи на документи. Алатките како SurveyMonkey, Google Forms или Microsoft Excel го олеснуваат собирањето, организацијата и анализата на податоци, овозможувајќи заклучоци и препораки засновани на докази.
- Користете платформи за соработка со документи како што се Google Drive, Microsoft SharePoint или Dropbox Paper за да го олесните заедничкото пишување и уредување на конечниот извештај.
- Користете алатки за пишување и уредување за да обезбедите јасност, конзистентност и професионалност во финалниот извештај. Ова може да вклучува софтвер за обработка на текст како Microsoft Word, граматика и проверки на стилови како Grammarly.
- Вклучете ги клучните засегнати страни во прегледот и валидацијата на завршниот извештај за да се обезбеди точност, релевантност и усогласување со целите на проектот. Побарајте повратни информации од партнерите во проектот за да го подобрите квалитетот и кредибилитетот на извештајот.

Клучни наоди и препораки

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Клучни наоди од процесот на имплементација и препораки за квалитетно спроведување на задачите:

- Кохезијата на партнерите во проектот влијае на квалитетот на имплементацијата на проектот. Важно е да се поддржат партнерите во фазата на нивната имплементација, да се координираат состаноците и комуникацијата меѓу партнерите за да се обезбеди навремена и квалитетна испорака на резултатите од проектот.
- Искористете ги ИТ достапните алатки за да се ублажи соработката и да се обезбеди квалитетна имплементација на проектот. Навистина, проектните состаноци беа суштински метод за да се надминат компликациите и да се обезбеди добро разбирање на чекорите што треба да ги следи секој партнер за квалитетно спроведување на проектот.
- Флексибилноста, достапноста и одговорноста на партнерите се клучни за навремено спроведување на задачите.

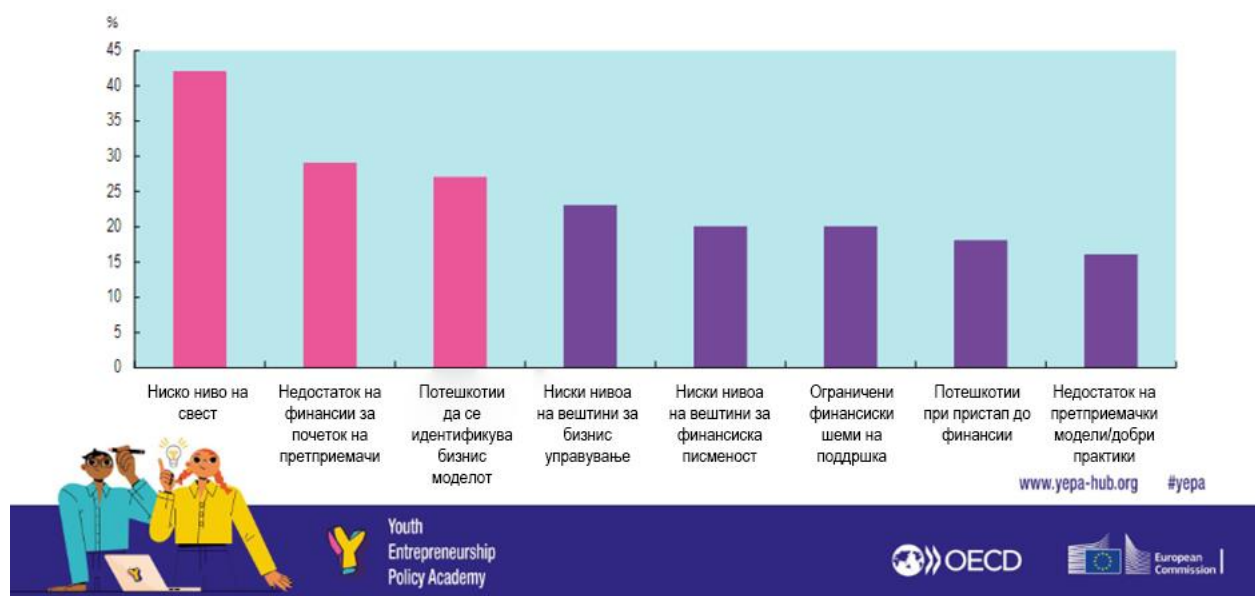
Препораки за политики за поддршка на младинското социјално претприемништво:

Според податоците од анкетата спроведена на учесниците на [Youth Entrepreneurship Policy Academy](#)¹ во 2023, главни предизвици со кои се соочуваат младите социјални претприемачи се според подолу споделениот приказ:

¹ Академијата за младински претприемнички политики (YEPA) е мрежа за учење политики од 150 учесници, вклучувајќи креатори на политики, мрежи и организации за младинско претприемништво, мрежи за социјално претприемништво, програмски менаџери и истражувачи. YEPA има за цел да ги зајакне политиките и програмите за младинско претприемништво преку подигање на знаењето за бариерите со кои се соочуваат младите луѓе во претприемништвото и олеснување на размената помеѓу креаторите на политиките, младите претприемачи и експертите за „што функционира“ во политиката за младинско претприемништво.

Најголеми предизвици со кои се соочуваат младите претприемачи

Со цел да се справиме со овие предизвици, важно е да им се обезбеди на младите претприемачи мешавина од финансиски инструменти, да се развијат активности за градење капацитети за основање и управување со социјални претпријатија, да се воспостават правни форми, статuti и ознаки особено за социјалните претпријатија, да се работи на мерење на влијанието, да ги поддржи во развивањето на деловните вештини и да обезбеди акциони планови/стратегија за социјално претприемништво.

Навистина е клучно да се интегрира образованието за претприемништво во формалните училишни наставни програми уште од рана возраст, учејќи ги учениците за деловното планирање, финансиската писменост, решавањето проблеми и социјалното влијание.

Покрај тоа, од клучно значење е да се поттикнат партнерства помеѓу младинските социјални претпријатија и поголемите корпорации, владините агенции и невладините организации за да се создадат можности за соработка, иновации и взаемна корист.

Дополнително, важно е да се развијат стандардизирани рамки и алатки за мерење на влијанието приспособени на младинските социјални претпријатија, овозможувајќи им ефективно да го следат, проценат и да го соопштат нивното

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

социјално и влијание врз животната средина. Конечно, земјите-членки треба да ги развијат / ажурираат своите национални стратегии за развој и поддршка на социјалната економија како што е препорачано во [Акцискиот план за социјалната економија](#), како и што е можно поскоро да ги имплементираат [Препораките на Советот за развој на рамковни услови за социјална економија](#).

3.2. Работен пакет 2 (РП2): Концепт за модули за обука

РП2 Водечки партнер: АКТ Груп – AG, Хрватска

Период на имплементација: Месец 3 - Месец 8 (Јуни 2022 - Септември 2022)

[Преглед на РП2](#)

Целта на РП2 беше да се развие Наставна програма за материјали за обука (теоретски и практичен дел) и да се дефинира содржината на обуката со цел зајакнување на претставниците на партнерите од проектот W4Y, за да можат последователно да бидат обучувачи за младите луѓе во нивните земји. Наставните програми беа подготвени за две главни теми:

1. Управување со социјални претпријатија/WISEs;
2. СИММ (Мерење и управување со општествено влијание).

Преку пилотирање на споменатите наставни програми во следните работни пакети WISEs4Youth, претставниците на проектните партнери го усвоија знаењето што требаше да го пренесат на директните корисници (таргетирајќи ги младите претставници на WISEs) во нивните земји. Ова знаење, приспособено за младите претставници на WISE, имаше за цел да ја зголеми нивната подготвеност да дејствуваат како застапници и пионери во рамките на WISE претпријатијата во нивните локални контексти.

Клучните активности вклучуваа развој на модули за обука и координација на развојот на модулите со партнерите.

РП2 произведе **три главни резултати**; Наставна програма (за обука на партнери) за социјални претпријатија и управување со WISE, која беше развиена со поддршка на словенечкиот партнер SENT, Наставна програма за управување и мерење на влијанието и Извештај за развој на модули за обука. Сите испораки беа подготвени

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

на англиски јазик и се достапни преку онлајн алатки, обезбедувајќи дека и проектните партнери и наменетата публика, особено младите луѓе, можат лесно да ги искористат.

Сите испораки беа подготвени на англиски јазик и се достапни преку онлајн алатки за користење на партнерите и младите.

Главните резултати од РП2 се развивање на две наставни програми заедно со соодветни материјали за обука кои беа користени за пилот тестирање за време на активностите за обука како дел од РП4, во секоја од земјите партнери. Дополнително, додека заеднички ги подготвуваа наставните програми, партнерите го подобрија нивното разбирање и за процесот на креирање и за специфичните теми опфатени во наставните програми.

Алатки, методологија и стратегии

Со цел да се развијат наставните програми (и сите придружни материјали) се користеше следниот **процес на заедничко создавање** на релевантни програми за наставни програми:

- Подготовка на пристапот и првата структура на наставните програми со вклученост на сите партнери.
- Споделување на структурата на наставната програма и нацртот на содржината со водечкиот партнер и сите партнери
- Ажурирање на наставните програми (структура и содржина) врз основа на првите повратни информации од водечкиот партнер
- Презентирање и споделување на наставните програми до сите партнери за преглед/коментирање/повратна информација
- Финализирање на наставните програми и материјалите и доставување на наставните програми во наведениот временски рок и во договорените платформи
- По финализирањето и доставувањето на наставните програми, подготовката на Извештај за развој на модулите за обука е важен елемент за подобро разбирање на следениот процес.

За време на процесот на заедничко создавање, може да биде корисно следењето на клучните активности/состаноци:

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Учеството на онлајн првичен состанок на проектот, каде што се присутни сите партнери, дава сеопфатен преглед на целиот проект. Овој ангажман овозможува подобро разбирање на контекстот на проектот, специфичните компоненти и работните пакети (РП). Во рамките на оваа сесија, се дадоа длабинска презентација на целиот проект, со посебен акцент на вашиот водечки РП, со што се осигурува дека сите партнери-учеснички се добро информирани.

Покрај тоа, овој состанок служи како платформа за значајни дискусии насочени кон утврдување јасни рокови за испораките на проектот. Тоа создава можност да се адресираат потенцијални прашања или прашања поврзани со секое РП, поттикнувајќи колаборативна средина за решавање проблеми. Дополнително, состанокот нуди стратешки простор за постигнување договори за следните чекори и фазата на подготовка за развој на документи, во овој случај наставните програми или задачите во рамките на ВП што ги водите.

- Спроведувањето на првични онлајн состаноци помеѓу назначените водечки партнери одговорни за имплементација на РП е императив за иницирање фокусирани дискусии за пристапот за изготвување на наставни програми или кој било релевантен документ. Целта на овие сесии е да се усоврши и синхронизира разбирањето на двата партнера во однос на целокупниот процес и пристапот кон соодветниот Работен пакет (РП).

- Вклучувањето во онлајн состаноци помеѓу сите партнери и водечкиот партнер има значење во дискусијата за структурата и содржината на наставните програми, оценувајќи ја нивната усогласеност со описите на предлозите. Од клучно значење е да се разграничат конкретни активности и конкретни чекори за изработка на првичниот нацрт и да се утврдат рокови за следните развојни фази.

- Одржувањето онлајн состаноци помеѓу сите партнери и водечкиот партнер за проверка на напредокот на работата станува суштинско за континуирано следење и проценка на развиените производи. Во заеднички напор, партнерите учествуваат во темелен преглед за да се идентификуваат потребните дополнувања и подобрувања на изготвените наставни програми. Понатаму, оваа сесија дава можност меѓусебно да се договорат роковите за

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

комплетирање на целосните верзии, подготвени за презентација и повратни информации од други проектни партнери.

- За сеопфатна презентација на подготвените наставни програми, клучен е последниот онлајн состанок во кој ќе бидат вклучени сите партнери на проектот. Секој вклучен партнер во подготовката на наставните програми споделува сознанија за нивната работа и придонеси. Овој состанок е исто така наменет за дискусии во врска со потенцијалните прашања или прашања во врска со наставните програми, со цел да се соберат првични повратни информации од сите партнери-учесници.

- Треба да им се одвои внимателна временска рамка на проектните партнери за да ги разгледаат и да дадат повратни информации за финалните верзии на наставните планови и програми. По разгледување и размислување на нивните согледувања, финализираните наставни програми може последователно да се достават.

Важно е да се каже дека креирањето на наставните програми треба да се одвива во процес на заедничко создавање, водечките партнери ја креираат основната структура и нацрт содржината, додека другите партнери се вклучуваат со давање повратни информации, коментирање и давање предлози за дополнувања/промени.

Во процесот на изработка на наставните програми може да се потпре пред се на знаењето и претходното искуство на проектните партнери кои произлегуваат од слични активности при изработка на едукативни материјали и наставни програми. Дополнително, за подготовка на содржината се користат и надворешни тематски извори (првенствено достапни на Интернет).

Координацијата и комуникацијата околу креирањето на Наставната програма треба да се одвива во онлајн опкружување - преку е-пошта, онлајн состаноци и алатки за соработка (Office 365, MS SharePoint...).

Ваквата договорена поделба на улогите (водечки партнери - поставување на структурата и основната содржина, други партнери - преглед и коментирање/предлози) и користење на онлајн околина (дигитални алатки) помагаат да се биде оперативен и да се спроведат активности во рамките на дадениот проект -дефинирани рокови.

Клучни наоди и препораки

Подолу може да видите некои од клучните наоди за учење собрани/потврдени преку развојот на наставните планови и имплементацијата на РП2 за следење на успешна реализација на задачи од слична природа:

- Да имате добра аналитичка позадина за теми што ќе ви овозможи подобро да ја идентификувате главната цел на вашите наставни програми, целните групи на корисници и нивните потреби и предизвици. Ова е многу важно бидејќи постои сè поголема тенденција образованието/обуките да бидат насочени/специфични, пократки, со многу примери од практиката;
- Многу е важно јасно да дефинирате која е целната група за која е наменета наставната програма (кои се едукаторите како и крајните корисници - учесници на едукациите и обуките). Ова ќе ви помогне да се фокусирате на одредена содржина (особено во теми кои се широки како управувањето со WISE итн.), или да дефинирате различни нивоа на сложеност на содржината (на пр. основно, напредно, итн.). Ова исто така може да ви помогне појасно да ги изберете и потенцијалните учесници на обуките или да ја прилагодите обуката според потребите на корисниците;
- Заради практичност и оперативност на ваквите процеси на изработка на наставни програми (материјали, публикации итн.), практично е главниот (стручен) тим да ја подготви структурата и барем првата верзија на содржината/материјалот, кои се потоа предмет на коментари и промени од страна на сите/други претставници на партнерите;
- Дефинирајте јасни и конкретни одредници, рокови и улоги (особено земајќи ја предвид специфичната експертиза);
- Процесот не треба да трае премногу долго - користете посен пристап, изградете ја првата остварлива верзија на наставните програми и материјалите и тестирајте што е можно порано;
- На темите треба да им се пристапи теоретски (јасни и концизни, не премногу долги предавања/презентации) и практично (многу добри примери, практични вежби, групна работа, лични размислувања, споделување знаења/искуства, истакнување на поенти за учење...). Практичната треба да биде на исто ниво или дури и поголема од теоретската;

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Покрај Наставните програми, треба да се изработат материјали/прирачници кои доволно ќе им објаснат на идните обучувачи како методолошки и суштински да пристапат кон обуката врз основа на развиените наставни програми. Материјалите/прирачниците треба да содржат и листа на литература/извори кои можат да го продлабочат знаењето за дадената тема;
- Дефинирајте и начини за проверка дали се постигнати посакуваните резултати од учењето (квалитативен и квантитативен пристап);
- Употребувајте дигитални технологии што придонесува и за оперативност и практичност;
- Користете паралелен пристап на напредно размислување - развијте ги наставните програми и материјалите на таков начин што секогаш во главата ќе ја имате обуката што ќе се спроведува врз основа на тие наставни програми, што ќе ве принуди да се фокусирате и да размислувате за практични работи;
- Прегледувајте ги, ажурирајте ги методолошки и содржински вашите наставни програми по пилот тестирањето;
- Потребно е да се остави малку простор за спецификите на секоја земја и локализација.

Препораки до креаторите на политиките за тоа кои мерки за поддршка се потребни за поддршка на (младинското) социјално претприемништво:

- Да се обезбеди едукација за социјално претприемништво/WISEs (работилници, обуки, менторства, студиски посети);
- Да се мапираат и редовно ажурираат на единствената база актери за социјално претприемништво на национално ниво;
- Да се обезбедат средства за континуирано истражување на социјалното претприемништво и WISE;

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Да се зајакне соработката на различни чинители во областа на социјалното претприемништво/WISEs;
- Активно да се работи на законодавната рамка поврзана со социјалното претприемништво/WISE на национално ниво;
- Да се дефинира институционалниот носител на развојот на социјалното претприемништво на национално ниво;
- Да се спроведува темата социјално претприемништво во локални/регионални стратегии и програми;
- Да се отворат тендери за популаризација на социјалното претприемништво со посебен акцент на приватниот и јавниот сектор со кои работат социјалните претпријатија, со јасни критериуми за распределба на средствата;
- Да се креира специјализиран финансиски инструмент за социјалните претпријатија, на пр. фонд за кофинансирање проекти од фондовите на ЕУ, фонд за кофинансирање нови вработувања во социјалните претпријатија;
- Да ги едуцираат јавните договорни органи за општествено одговорните набавки, да креираат алатки за ефективно спроведување, да ги отворат и доближат процесите на јавни набавки до актерите на социјалното претприемништво;
- Подобрување на маркетингот, вкрстената продажба и поголема видливост на социјалните претпријатија преку саеми, настани и слично;
- Континуирана работа на промоција на одржливи јавни набавки;
- Воспоставување на специјализирани едношалтерски центри за развој на социјалното претприемништво, центри за поддршка за развој на социјалното претприемништво/WISEs;
- Развивање на off-line и on-line програми за поддршка, инкубација и забрзување за поддршка на постоечките социјални претпријатија/WISE кои имаат потенцијал за раст и развој;
- Развива и финансира менторска шема за социјални претпријатија;

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Инкорпорирање на мерењето на социјалното влијание во процесите на јавни набавки, финансирање/тендери итн.

3.3. Работен пакет 3 (РП3): Студиски посети за младинска размена

РП3 Водечки партнер: Здружение на граѓани Иницијатива за развој и соработка – IDC, Србија

Период на имплементација: Месец 10 – Месец 14 (Јуни 2023 – Декември 2023)

Преглед на РП3

Целта на РП3 е да се промовира мобилноста на младите потенцијални идни социјални претприемачи како и да се надополни обуката што ја добија со практични примери на успешни WISE.

Главни активности од овој РП се состои од 5 студиски посети организирани во соодветните земји на проектните партнери по овој редослед: Албанија, Србија, Хрватска, Северна Македонија и Словенија. Исто така, партнерите ја искористија можноста да остварат проектна средба за време на престојот и да разменат за понатамошната имплементација на проектот. Дополнително, со цел да се обезбеди ефикасно спроведување на студиските посети, IDC Србија разви план за студиски посети кој вклучува краток опис на секоја посета врз основа на инпутите од сите партнери. Конечно, прашалникот за повратни информации беше креиран и прегледан од партнерите. Истиот прашалник беше користен за секоја студиска посета.

Студиските посети резултираа со вкупно 63 учесници од 5 земји партнери кои присуствуваа на студиските посети, меѓу кои 54 беа млади луѓе и 9 претставници на персоналот на партнерите. Помеѓу 54 млади учесници, некои исти учесници присуствуваа на студиски посети во неколку земји на партнери и претежно членови на персоналот од истите партнери присуствуваа на секоја студиска посета. Дополнително, сите партнери се обврзаа да го почитуваат родовиот баланс на учесниците на студиските посети. Навистина, меѓу 63 учесници, 30 беа мажи и 33 жени. Свкупно, беа собрани 83 формулари за евалуација од сите студиски посети.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Во рамките на овој РП беше подготвен финален извештај за студиските посети и социјалната економија на ЗБ, во која се претставени претпријатијата посетени во рамките на проектот, како портфолио на најдобри практики во однос на содржината на модулите за обука.

Алатки, методологија и стратегии

Подолу алатките, стратегиите и методите што треба да ги користите при организирање на студиски посети. Обезбедените увиди се засноваат на имплементацијата на РПЗ.

Употреба на агендата која опфаќа детали за маршрутата, прецизни временски распореди, локација на состанокот, назначени периоди на пауза и детални распореди за посети со точната локација за секое од местата. Агендата служи како патоказ, обезбедувајќи беспрекорна координација и максимизирање на ефикасноста на искуствата од студиските посети.

Водич за патување и студиска посета планира да им обезбеди на учесниците основни информации и ресурси за да се обезбеди непречено и успешно патување. Вклучува информации за целта на студиските посети, детали за маршрутата, вклучувајќи датуми, времиња, локации, планирани активности, состаноци и посети на локацијата. Исто така, вклучува информации за сместување, детали за транспорт, планирани состаноци и детали за настани, контакти за итни случаи, културни и практични информации, мапи и насока до локации како што се места, хотели, ресторани и атракции.

Употреба на листи за присуство, за следење на посетеноста, одржување евиденција и олеснување на комуникацијата со учесниците пред, за време и по настанот.

Употреба на прашалници за повратни информации за евалуација на студиските посети. Формуларите на Google или Survey Monkey или вообичаените печатени листови со прашалници се некои од алатките за истражување што треба да се користат за собирање повратни информации од учесниците по студиските посети. Ова им овозможува на организаторите да ги проценат очекувањата, преференциите и целокупното задоволство на учесниците, помагајќи да се подобрат идните аранжмани за студиски посети.

Користете комуникациски платформи како е-пошта, апликации за пораки или алатки за управување со проекти за да ја олесните комуникацијата меѓу учесниците, организаторите и засегнатите страни вклучени во студиската посета.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Искористете ја листата на регистрација за учесниците пред студиската посета, користењето на Excel може да биде корисно или дури и алатките на онлајн платформата, како Teams итн. Да се има оваа информација претходно е императив, бидејќи овозможува собирање на суштински детали како што се бројот на учесници, сместувањето аранжмани, адреси на е-пошта и информации за контакт. Овие детали се клучни за аранжмани и ефикасно организирање на логистиката за патување, обезбедувајќи непречена координација и извршување на студиските посети.

Користете ги услугите за складирање базирани на облак како Google Drive, Microsoft OneDrive или Teams за споделување основни документи, маршрути, мапи, туристички водичи, агенда и други релевантни информации со учесниците. Ова осигурува дека секој има пристап до потребните ресурси и може да се повика на нив по потреба за време на посетата.

Клучни наоди и препораки

Врз основа на повратните информации собрани од прашалниците, очигледно е дека младите учесници ја ценат мобилноста и практичното знаење стекнато за време на искуството од студиските посети. Повратните информации од учесниците ја нагласуваат улогата на посетите во стимулирање инспирација и акционално учење, олеснување на размената на знаење и генерира иницијатива, како што беше потврдено од изразените намери на многубројните учесници да иницираат или прошират социјални потфати.

Студиските посети на проектот WISes4Youth значително придонесоа за унапредување на разбирањето на социјалното претприемништво, покажувајќи ја неговата повеќеслојна природа и потенцијал за остварување општествени придобивки. Затоа, императив е да се спроведат повеќе активности од оваа природа за дополнително да се зајакне поддршката за младите поединци.

Обрнете внимание на робусното логистичко планирање и аранжмани за да се засили ефикасноста и континуитетот на образовното искуство.

Изберете успешни и најдобри практики на социјалните претпријатија за студиските посети, обезбедувајќи различност меѓу секторите и понудените услуги. Овој пристап обезбедува широк спектар на примери за истражување, поттикнувајќи нуркачи и инклузивна средина за учење за време на посетите.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Олеснувањето на прецизна комуникација и структуриран дијалог помеѓу учесниците и социјалните претприемачи е најважно за поттикнување на сеопфатно разбирање, ефикасно решавање на прашањата и олеснување на потенцијалните соработки и партнерства.

3.4. Работен пакет 4 (РП4): Имплементација на обука

РП4 Водечки партнер: Словенечкото здружение за ментално здравје – ŠENT, Словенија

Период на имплементација: Месец 10 – Месец 14 (Јануари 2023 – Март 2023)

Преглед на РП4

РП4 имаше за цел да спроведе структурирани активности за обука кои вклучуваат партнери и млади потенцијални претприемачи, преку емпириска примена на модули за обука. Оваа специфична цел беше имплементирана во сите земји на проектот со цел, исто така, да се соберат информации во врска со националниот екосистем за потекло на WISE и социјалните претпријатија. Секоја земја имаше најмалку 5 млади потенцијални социјални претприемачи кои учествуваа на обуката. Беа спроведени вкупно 5 обуки за обука, по еден во секоја од земјите-партнери на конзорциумот.

Имаше **две основни задачи**, првата беше поврзана со еднонеделна обука за партнери или обука за обучувачи на тема социјална економија и социјално влијание. Обуката беше организирана во Словенија од страна на ŠENT лидерот на РП4. Тој им обезбеди на партнерите потребните вештини и знаења за да ги администрираат двата модули за обука во нивните соодветни земји на самата целна група. Втората задача беше 5-дневна обука во секоја од соодветните земји на релевантните партнери. Ги вклучуваше двата модула, имено „Управување со влијание со внимание меѓу другите на ранливите групи“ и „Управување со социјални претпријатија и WISEs“. Учесниците на обуките го пополнија прашалникот за евалуација, а од секој партнер беше подготвен извештај за обуката за обуките спроведени во нивните земји. Овие извештаи беа консолидирани во финален извештај, комбинирајќи ги севкупните резултати и обезбедувајќи преглед на севкупниот квалитет на обуката и задоволството на учесниците во сите сесии.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Алатки, методологија и стратегии

Подолу се наведени алатките и методологиите што се користат за ефективно спроведување на активности за обука во рамките на проектите. Овие сознанија се изведени од клучните резултати на РП4.

Земете ја предвид и искористете ја експертизата на партнерите од конзорциумот при дизајнирање и планирање на сесиите за обука. Ова вклучува идентификување на нивните специјализирани знаења и вештини за соодветно да се приспособат содржината и методите на испорака, осигурувајќи дека сесиите се информативни и ангажирани за учесниците.

Од суштинско значење е да се процени содржината на наставната програма за обуката и да се одвои доволно време за учесниците темелно да ги разберат темите. Обезбедувањето доволно време за дискусија, појаснување и практична примена за време на сесиите за обука им овозможува на учесниците јасно да ги разберат наставните програми.

Разграничете ги улогите на различните обучувачи врз основа на нивната експертиза за покривање на различни теми во рамките на наставните програми. Доделете обучувачи со специјализирани знаења и вештини да водат сесии на одредени теми, осигурувајќи дека учесниците добиваат сеопфатна и остроумна инструкција прилагодена на секоја предметна област.

Оценувајте ја обуката секојдневно, на почетокот на секој ден и на крајот на обуката за да ги добиете повратните информации и оценките од учесниците и искористете ги за понатамошно усовршување на наставната програма, упатствата за обука и материјалите во согласност со потребите и очекувањата на учесниците.

Учесниците кои присуствуваа на сесијата на обучувачите дојдоа со различни професионални позадини и можеа да понудат своја контрибуција помеѓу себе.

Охрабрете ги учесниците да ги споделат своите сознанија за време на сесиите за обука. Оваа инклузивност поттикнува колаборативна средина за учење каде што поединците можат да придонесат со своите уникатни перспективи, искуства и експертиза за збогатување на дискусиите и подобрување на целокупното искуство за учење.

По обуката, дајте им ги на учесниците сите соодветни материјали и експертиза и за обука за обучувачи и за обука за млади луѓе

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

По обуката, погрижете се учесниците да ги добијат сите потребни материјали и експертиза. Ова вклучува обезбедување на сеопфатни ресурси, како што се прирачници и дополнителни материјали, како и постојана поддршка и насоки од искусни обучувачи за да се олесни ефективно спроведување на содржината на обуката.

Оценете ја обуката формално преку листови за присуство, извештаи за задоволство и подгответе конечни извештаи и прашалници за евалуација.

Комбинирајте ги обуките со студиски посети, кои во текот на спроведувањето на WISes4Youth се покажаа дека значително подобро ги подготвуваат младите да работат и/или да основаат WISE и социјални претпријатија.

Проценете ја методологијата и наставната програма примени за време на обуките за да се обезбеди нивната релевантност и усогласеност со стандардите на ЕУ. Сепак, императив е да се преиспитаат наставните програми за да се осигура дека се усогласени со националните рамки. Одредени теми и материјали, како што се аспектите на управувањето, правните рамки итн. може значително да се разликуваат и да бараат прилагодување за ефективно да се адресираат конкретни национални контексти.

Илустрирај ги наставните програми со практични примери за да го олеснат разбирањето на информациите кај учесниците. Ова вклучува инкорпорирање на сценарија од реалниот свет, студии на случај и практични активности кои покажуваат како теоретските концепти може да се применат во практични ситуации.

Клучни наоди и препораки

Општо земено, постојат неколку заклучоци кои можат да се применат на сите идни обуки во кој било контекст на ЕУ:

- Врз основа на извештаите за евалуација од пилот обуките, од суштинско значење е програмите за обука да се приспособат за да одговараат на специфичните потреби и преференции на учесниците во секоја земја. Ова вклучува повеќе фокусирање на практични вежби и примери од реалниот живот, како и проширување на модулите на добро прифатени теми како што се финансиите и социјалното претприемништво.

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

- Вградувањето на интерактивни елементи во обуката, каде што учесниците можат да ги споделат и дискутираат своите идеи, може да го подобри ангажманот и разбирањето.
- Дополнително, собирањето детални повратни информации од учесниците е клучно за постојано подобрување на содржината на обуката и методите на испорака.
- Нагласете го практичното учење со практични активности, студии на случај и апликации од реалниот свет. Интегрирајте многу примери, вежби и задачи за да ги зајакнете теоретските концепти и да го олесните активното учење. Осигурајте се дека теоретските концепти се контекстуализирани со релевантни примери за да се покаже практична важност и применливост.
- Обезбедете соодветен квалитет на курсот и одржувајте го сегашното ниво на квалитет на курсот, осигурувајќи дека содржината е релевантна, точна и привлечна за учесниците.
- Размислете да ја понудите обуката во модуларен формат за да се приспособат на различните интереси и преференции на учесниците. Ова им овозможува на поединците да се фокусираат на одредени области на интерес и да учествуваат во модули релевантни за нивните потреби.

Обуката им дава на младите претприемачи сето потребно знаење за да основаат сопствено социјално претпријатие и да го минимизираат ризикот со кој ќе се соочат при започнувањето на нивните кариери. Сепак, тој не е доволно сеопфатен за да биде алтернатива на која било формална образовна рамка, но дефинитивно ќе им овозможи на поединците кои можат да пристапат до други релевантни услуги да имаат поголеми шанси за успех.

Треба да се обезбедат шеми за финансирање на младинското претприемништво, информативни точки, советодавни тела, про-боно правни совети и други мерки за поддршка за да се олесни успехот на младите претприемачи во основањето на сопствени социјални претпријатија. Поттикнете ги инвестициите во WISE како важен и општествено значаен пазар за помладите поединци.

Обезбедете активно вклучување на учесниците за време на сесиите за обука со инкорпорирање на интерактивни елементи и ангажирање активности кои поттикнуваат учество и соработка.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Развијте прашалници за евалуација за да ја процените ефективностa на обуката, вклучително и затворени и отворени прашања за да соберете сеопфатни повратни информации. Преведувањето на анкетите на мајчин јазик на учесниците може да ја подобри точноста и разбирањето на повратните информации.

Осигурајте се дека материјалите за обуката се јасни и избегнувајте преоптоварување на учесниците со интензивна содржина. Ова ја промовира пристапноста и го подобрува целокупното искуство за учење за присутните.

Вклучете практични и суштински теми како финансии, управување и мерење на социјалното влијание и маркетинг во обуката. Инкорпорирањето на нетрадиционални и напредни теми од интерес обезбедува учесниците да добијат сеопфатни и релевантни искуства за учење.

При подготовката на сесиите за обука, од суштинско значење е јасно да се дефинираат целите на обуката, агендата и другите релевантни детали, со што ќе се воспостави јасност и усогласеност меѓу целите на учесниците.

Поттикнување на активно учество и соработка меѓу учесниците на обуките. Интерактивноста на обуката е од суштинско значење, каде што учесниците ги споделуваат и дискутираат своите идеи и практична работа меѓу себе и со обучувачите.

3.5. Работен пакет 5 (РП5): Peer Learning настани

РП5 Водечки партнер: Здружение Институт за развој на заедницата – CDI, Северна Македонија

Период на имплементација: Планирам за М10 -М14, реализиран (Март 2023 – Мај 2023)

Преглед на РП5

Целта на РП5 Peer Learning настани беше да се зајакне создавањето на регионални WISE и мрежи на социјални претпријатија во регионот, да се промовира социјалното влијание на овие бизниси и да се постигне меѓу другото заеднички раст и вклучување на младите луѓе, како и поддршка на социјалниот и етничкиот дијалог помеѓу различните земји.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Во рамките на овој РП, **клучните активности** беа **Подготовка на Пеер настан** за зајакнување на практиката при вкрстено учење околу одредена област меѓу одредена целна група на избраните теми. А, втората активност се состоеше во **имплементација истиот** врз основа на претходно развиена методологија.

Главните резултати во рамките на ова РП беше изработката на **Водичот за Пеер learning** – документ од 21 страница на англиски јазик, наменет за оние кои се вклучени во организирање обука или работилници на ниво на проект или на ниво на земја со општа цел: споделување на учењето и **Извештајот за евалуација** на онлајн настанот организиран во рамките на овој проект – документ од 15 страници на англиски јазик наменет да помогне во подобрувањето на ваквите настани преку собирање искуства и предлози од учесниците.

Алатки, методологија и стратегии

Следното ги разјаснува методологиите и алатките користени за реализирање на плодни напори за peer learning, црпејќи од клучните активности и резултати на РП5 во рамките на проектот WISEs4Youth.

1. Развивање на Водич за учење „peer-to-peer“.

Целта на водичот е да го поддржи идното планирање и организирање на слични настани во други земји или контексти. Овој водич дава детали за некои од донесувањето одлуки и планирањето за на крајот да резултира со успешни Пеер-to-реер настани. Водичот служи како сеопфатен ресурс кој ги наведува целите, форматот и очекуваните исходи од настанот. Овој водич ги деталзира принципите за peer learning, опсегот и целите, советите за тоа како да се пристапи до потребата од организирање ваков настан, процесот на подготовка, методологиите за олеснување, должината и целокупната евалуација. Потребата за подготовка на водичи произлегува од препознавањето на важноста од споделување на најдобрите практики и овозможување вкрстено учење меѓу земјите.

Еве неколку алатки и методологии што треба да се земат предвид:

Колаборативни сесии за бура на идеи помеѓу проектните партнери за да се дефинираат целите, форматите и очекуваните резултати. Од клучно значење е финалниот документ произведен од лидерот на РП да биде подложен на евалуација и одобрување од сите вклучени партнери.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Споделување на работната верзија на документот преку платформа за соработка – Teams каде што е олеснето уредувањето и коментирањето во реално време, обезбедувајќи ефективен придонес од сите партнери.

Проширеното искуство на партнерите во организирање на вакви настани и консултации со релевантните засегнати страни се еден од главните ресурси што треба да се користат.

2. Мапирање засегнати страни и говорници

Мапирањето на засегнатите страни и говорниците вклучува идентификување и категоризирање на поединци, организации или субјекти кои имаат свој интерес или експертиза релевантна за предметот на настанот или проектот. Ова обезбедува разновиден опсег на перспективи и експертиза претставени на настанот. Подолу се дадени методологии и пристапи за размислување за ефективно мапирање на засегнатите страни и говорниците.

Кога се организираат сесии реер-to-реер кои вклучуваат врсници/колеги од различни земји, соработката со партнерите од конзорциумот е од витално значење за да се идентификуваат најрелевантните засегнати страни што треба да се вклучат во настанот. Пристапноста до владините институции, невладините организации и другите засегнати страни е од суштинско значење.

Препознавањето на потребата за ангажирање на клучните засегнати страни и раното вклучување на засегнатите страни и поканувањето на истите како говорници обезбедува различни перспективи и го збогатува искуството за учење.

Директен контакт со засегнатите страни врз основа на релевантноста и потенцијалниот придонес.

3. Избор на релевантни теми за настанот

Изборот на релевантни теми за реер-to-реер learning настан вклучува внимателен и систематски пристап кој ги зема предвид потребите на учесниците, тековните трендови, експертизата, различноста, целите на учењето и изводливоста. Еве неколку алатки и методологии што треба да се земат предвид:

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Избор на теми преку консултација со претставници на социјалните претпријатија, владините институции и проектниот тим. Ова вклучува идентификација на итни прашања и одредување ефективни решенија.

Сесиите за бура на идеи, директни консултации, онлајн состаноци, собирање податоци и приоритизација на теми се вредни алатки за идентификување на релевантни теми. Овие методи овозможуваат собирање податоци, далечинска соработка и систематско оценување на потенцијалните теми за да се обезбеди усогласување со целите на настанот.

Вклучувањето на релевантните засегнати страни обезбедува усогласување со потребите на публиката, зголемувајќи ја релевантноста и влијанието на дискусијата.

Земете ги предвид претходните истражувања и консултации кои ја нагласуваат важноста од решавање на итните прашања. Вклучувајќи анализа на литературата за наведената тема (социјално претприемништво и WISE во нашиот случај), предизвици и најдобри практики како и споделување на најдобрите практики од искуството на потенцијалните говорници и учесници.

4. Избор на учесници преку отворен и транспарентен процес

Изборот на учесници преку отворен и транспарентен процес вклучува воспоставување јасни критериуми, јавно објавување можности, обезбедување еднакви можности, спроведување на транспарентни евалуации и обезбедување повратни информации за апликантите. Овој пристап промовира правичност, инклузивност и одговорност при изборот на учесници. Отворен и транспарентен процес на селекција обезбедува учество на поединци со релевантно знаење и искуство. Во продолжение дел од методите, алатките и пристапот за отворени и транспарентни процеси при изборот на учесници:

Препознавајќи ја потребата за транспарентност и дизајнирање на отворен и транспарентен процес на селекција, користејќи прашалници за да се оцени соодветноста на кандидатот.

Платформата за онлајн анкети (Google Form) може да се користи за собирање и оценување на апликациите на учесниците. Развијте прашалници за оценување на кандидатите врз основа на нивната стручност и соодветност за настанот.

Структурираната селекција обезбедува разновидна и квалификувана група учесници, поттикнувајќи богати дискусии и размена на знаења.

5. Peer learning настан

Настаните “Peer learning” се заеднички собири каде што учесниците споделуваат знаења, вештини и искуства еден со друг. Тие обично вклучуваат неформални дискусии, работилници, групни активности, можности за вмрежување и сесии за повратни информации за да се олесни учењето и развојот на вештините во средина која поддржува. Спроведувањето на настанот врз основа на развиената методологија и подготвените водичи е од клучно значење за успешен настан. Подолу има повеќе алатки и методи за ефективно спроведување на таквите активности:

Искористувањето на водичите за peer learning и приспособување за да одговараат на сегашните околности е од суштинско значење за максимизирање на искуството во учењето. Тоа вклучува прилагодување на содржината и методите наведени во водичите за да одговараат на специфичните потреби и предизвици на моменталната ситуација, обезбедувајќи релевантност и ефективност.

Консултациите со проектниот тим се од суштинско значење за успехот на настанот, вклучувајќи споделување идеи и повратни информации за да се обезбеди усогласување со целите и стратегиите и да се поттикне заедничко одлучување и координација.

Подготвување и споделување на време со говорниците и учесниците на сите релевантни материјали, како што се описот на настанот, агендата, приоритетните теми што треба да се дискутираат итн.

Создадете библиотеки со ресурси или онлајн складишта каде што учесниците ќе можат да пристапат до релевантни материјали, написи, видеа и алатки пред, за време и по настанот за да го надополнат нивното учење.

Изборот на вистинската форма или платформа за настанот, на пример организацијата на настанот преку онлајн платформата – како што е ZOOM, овозможува флексибилност за учество особено за настани кои вклучуваат различни земји.

Тесна соработка со проектниот тим и говорниците на настанот.

Одредете време за сесии за мрежно поврзување, соби за одмор или виртуелни паузи за кафе каде што учесниците можат да се поврзат, да споделуваат искуства и да градат односи еден со друг.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Доделете вешти фасилитатори да ги водат групните дискусии, да ги умеренат сесиите и да се погрижат разговорите да останат фокусирани, продуктивни и инклузивни.

Воспоставете механизми за повратни информации како што се анкети или фокус групи за да соберете информации од учесниците за нивните преференции за учење, интереси и задоволство од настанот.

Следејќи ја структурата и темата на Учењето од врсници организирано во рамките на проектот WISEs4Youth, погледнете ги подолу деталите:

Настанот беше структуриран во 3 главни сесии:

- **Панел дискусија** со 7 говорници и панелисти од 5 различни земји кои се експерти во своите области и имаат практично искуство во работењето на социјалното претприемништво и сродните мерки за поддршка.

* Тема: улогата на WISE во локалната и националната економија

- **Сесија на „Breakout Room“** каде учесниците беа поделени во 3 групи и имаа можност да разговараат за предизвиците со кои се соочуваат WISE во однос на растот и развојот, да дадат свои препораки и можности за воспоставување одржливи партнерства со други засегнати страни.

* Теми за дискусија: Кои се некои од предизвиците со кои се соочуваат WISE во однос на растот и развојот? Како може да се решат тие предизвици? Како може WISE да воспостават одржливи партнерства со други засегнати страни?

- **Споделување на резултатите** од сесијата и понатамошни дискусии.

6. Евалуација

Евалуацијата на Peer learning настанот вклучува проценка на ефективноста на настанот, задоволството на учесниците и постигнувањето на целите на учењето. Важно е бидејќи дава вредни сознанија за влијанието на настанот, ги идентификува областите за подобрување и информира за идно планирање и донесување одлуки.

За евалуација на овој настан во рамките на проектот WISEs4Youth беа користени два типа на формулари за евалуација кои може да се земат предвид за евалуација:

1. *Комбиниран онлајн прашалник (со повеќекратен избор и отворени прашања).*

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Прашалникот за онлајн евалуација беше подготвен за да собере повратни информации од учесниците во врска со ефективноста на настанот, релевантноста на содржината и целокупното искуство. Ова овозможува континуирано подобрување на идните Peer learning настани.

* Прашалникот беше структуриран на следниов начин:

- 2 Прашања за деталите на учесниците: од која земја се тие и кој сектор го претставуваат.

- 5 Прашања со повеќекратен избор: Како го оценувате состанокот во однос на квалитетот на подготовката и организацијата? Структурата и содржината на состанокот (на пр. цели, активности, одговорности, итн.) беа: Интеракцијата помеѓу засегнатите страни на состанокот беше: Дали сметате дека ги постигнавме целите наведени во агендата на состанокот? Колку знаењето што го научивте за време на состанокот ќе ви биде корисно за вашата секојдневна работна рутина?

- 4 **отворени** прашања: Мојот придонес за успешен состанок беше Кој дел од состанокот ви беше особено важен и мотивирачки, лично и професионално? Дали сесијата одговараше на вашите очекувања? Што функционираше особено добро за време на состанокот? Според вас, што може да се подобри/ какви било коментари? Како инаку нашите состаноци би можеле да го поддржат вашиот професионален развој и раст?

2. Спроведување на индивидуални интервјуа

Интервјуата беа водени според прашањата од онлајн прашалникот со поголем фокус на целокупното искуство пред и за време на настанот, како и коментари/препораки за подобрување. Целта беше да се добие подлабок увид во нивните искуства, предизвици со кои се соочуваат и предлози за подобрување. Овие интервјуа обезбедија квалитативни податоци за дополнување на квантитативните повратни информации собрани преку прашалникот за евалуација.

Клучни наоди и препораки

- *Клучни наоди од процесот на имплементација.*

Успешната имплементација на проектот беше обележана со ефективна соработка, бидејќи колаборативните сесии за бура на идеи доведоа до развој на сеопфатен

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

водич за Peer learning, обезбедувајќи усогласување на целите и резултатите меѓу проектните партнери.

Ангажманот на засегнатите страни игра клучна улога, при што засегнатите страни се мапирани и поканети како говорници, збогатувајќи го искуството за учење преку обезбедување различни перспективи и експертиза.

Дополнително, релевантноста на темите беше обезбедена преку консултации со засегнатите страни, кои ги усогласија дискусиите со потребите на публиката, зголемувајќи го нивното влијание.

Транспарентните процеси на селекција на учесници дадоа разновиден и квалификуван фонд, поттикнувајќи богати дискусии и размена на знаења.

На крајот на краиштата, успешното извршување на настанот беше припишано на блиската соработка со проектниот тим и придржувањето кон развиениот водич, овозможувајќи непречено онлајн искуство за учење од врсници.

- *Достигнувања, предизвици и научени лекции*

Достигнувањата на проектот вклучуваат развој на сеопфатен Водич за peer-to-peer learning, кој служи како вреден патоказ за организирање слични настани, заедно со успешно мапирање на засегнатите страни и говорници, обезбедувајќи разновидна застапеност. Дополнително, изборот на релевантни теми врз основа на консултации со засегнатите страни ефективно ги реши актуелните прашања со кои се соочува WISE. Транспарентниот процес на селекција на учесници даде разновиден и ангажиран фонд на учесници, што придонесе за богати дискусии. Понатаму, успешното извршување на онлајн настан за учење од врсници собра активно учество и позитивни повратни информации од присутните. Предизвиците што се среќаваа вклучуваа обезбедување активен ангажман на засегнатите страни, прилагодување на методологиите на различни културни контексти и управување со логистичките пречки поврзани со организирање онлајн настани. Научените лекции ја нагласија важноста од раното вклучување на засегнатите страни, флексибилноста во прилагодувањето на методологијата, ефективната комуникација помеѓу партнерите и постојаното подобрување преку интеграција со повратни информации за идните настани и резултатите од проектот

- *Културни размислувања и приспособувања*

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

При разгледувањето на културните фактори, од суштинско значење е да се почитува различноста и чувствителноста на локалните обичаи и традиции, истовремено разбирајќи ги различните стилови и преференции на комуникација во различни култури. Адаптациите треба да вклучуваат прилагодување на содржината и пристапите за усогласување со локалните културни норми и вредности, обезбедувајќи релевантност и инклузивност. Дополнително, обезбедувањето јазични преводи и локализирани материјали е од клучно значење за подобрување на пристапноста и промовирање на инклузивноста во различни културни контексти.

• *Препораки и заклучок*

За заинтересираните страни во социјалната економија и WISE, императив е да се даде приоритет на ангажманот и соработката во текот на животниот циклус на проектот и развивање на алатките, прилагодување на методологиите и алатките на локалниот контекст за да се обезбеди инклузивност и релевантност.

Нагласувањето на транспарентноста во процесите на селекција на учесници поттикнува разновидно и ангажирано учество, додека континуираното собирање повратни информации овозможува повторувачки подобрувања за зголемена ефективност на проектот и организирање ефективни настани за учење од врсници.

Во меѓувреме, креаторите на политиките треба да промовираат и инвестираат во поддршка на младинското социјално претприемништво (WISEs) преку насочени мерки на политики и можности за финансирање, промовирајќи учење и соработка меѓу засегнатите страни преку иницијативи како што се настани за учење од колеги и платформи за споделување знаење.

Дополнително, од суштинско значење е да се даде приоритет на развојот на сеопфатни водичи и ресурси за градење капацитет кај младите социјални претприемачи, заедно со решавање на регулаторните бариери и обезбедување пристап до можности за менторство и вмрежување.

Како заклучок, успешната имплементација на клучните активности во рамките на РП5 обезбеди вредни сознанија, нагласувајќи ја потребата од тековно ангажирање на засегнатите страни, културна адаптација и поддршка на политиките за одржливо промовирање на социјалното претприемништво во соодветните земји.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

3.6. Работен пакет 6 (РП6): Споделување и комуникација

РП1 Водечки партнер: Европска мрежа на претпријатија за социјална интеграција – ENSIE, Белгија

Период на имплементација: Месец 1 - Месец 24 (Април 2022 - Март 2024)

Преглед на РП6

Примарната цел на РП6 е да обезбеди ефективна внатрешна и надворешна комуникација во рамките на проектот и по неговото завршување. За таа цел, на партнерите им се обезбедуваат алатки за комуникација како што се прирачникот за комуникација, планот за комуникација и дисеминација.

Клучните активности за постигнување на целите во рамките на овој РП вклучуваат координација на комуникацијата и ширење на активностите и резултатите од проектот, како и внатрешна и надворешна комуникација на и со партнерите.

Како дел од овој РП алатки за комуникација и дисеминација беа обезбедени како што се:

- Прирачникот за комуникација вклучувајќи визуелни и комуникациски материјали на проектот, на пр. лого и информации за различни страници на социјалните медиуми.
- Сеопфатен план за комуникација и дисеминација кој ја опишува комуникациската стратегија соодветна на проектот, со вклучување на мерливи и реални цели, временска рамка и планирање за предвидените активности. Дополнително, таа ги специфицира целните групи за активностите за комуникација и дисеминација и внатрешните и надворешните алатки за комуникација.

Главните резултати на РП6 се состојат во обезбедување на партнерите со план за дисеминација и комуникација, како и конечен извештај за активностите за комуникација и дисеминација што беа водени во текот на целиот проект и по неговото завршување.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Алатки, методологија и стратегии

Подолу е описот на алатките и методите што се користат за извршување на квалитетна работа додека се водат активностите за дисеминација и комуникација на проектот. Следниве податоци се обезбедени врз основа на клучните резултати од РПБ на проектот.

Како важен чекор за видливоста на проектот е **создавањето на посветени веб-страници за проектот на соодветните веб-страници на партнерите** за редовно да ја информира публиката за произведените резултати и активностите што се водат во рамките на проектот.

Дополнително, важно е секогаш да се потсетуваат партнерите да објавуваат и да ја информираат потенцијалната публика за резултатите од проектот на нивните соодветни канали на социјалните медиуми за да се засили влијанието и да се зголеми видливоста на проектот.

Друг важен чекор е обезбедувањето на сите проектни партнери со потребните алатки за да се обезбеди континуирана квалитетна комуникација и дисеминација на проектот. Ова се однесува на внатрешната комуникација меѓу партнерите и надворешната која ги поддржува да ги споделат резултатите од самиот проект и да го прошират нивниот дофат. Меѓу релевантните алатки е и **планот за комуникација и дисеминација**. Навистина, овој документ ги поставува целите за дисеминација, ја идентификува целната публика и ги дефинира релевантните канали за комуникација, активностите и алатките за дисеминација. Исто така, ги посочува целите, активностите и процедурите поврзани со внатрешните и надворешните комуникации во рамките на проектот. Бидејќи ефективната и ефикасна комуникација е од витално значење за успешна имплементација на проектот, овој документ обезбедува јасен и кохерентен распоред на неопходните чекори и пристапи во комуникацијата со резултатите и достигнувањата на проектот, како и во ширењето на клучните пораки и релевантниот резултат. Освен тоа, помага да се обезбедат ефективни средства за мерење и управување со влијанието и ефикасно да се комуницира.

Внатрешната комуникациска инфраструктура е поставена да го олесни слободниот проток на информации. Тој е наменет да обезбеди постојана и ефективна размена и споделување на информации меѓу партнерите, во суштина редовна, ажурирана размена на информации не само за проектните активности и

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

задачи, туку и за сите релевантни случувања во партнерството, во рамките на законите и политиките, социјалното опкружување, на ниво на ЕУ и на ниво на одделни земји-партнери. Електронската пошта е главното внатрешно средство за комуникација што се користи во рамките на проектот WISes4Youth, особено за советување на партнерите за достапноста на нови информации, циркулирање на агенди на состаноци и настани во однос на проектот и контрола на пристапот до папките на кутиите во складиштето итн.

Листата со контакти на сите партнери треба да биде достапна и на отворена платформа како што е Teams. За виртуелни состаноци, каналот Teams беше избран како највообичаена алатка што ќе се користи за сите состаноци, билатерални и мултилатерални.

Надворешната комуникација се одвива преку проектите и веб-страниците на партнерите и каналите на социјалните медиуми, како и со помош на настани и публикации. Моќта и влијанието на онлајн платформите ќе се користат за одржување на достапност до засегнатите страни и целните групи. Секако, потребна е релевантна растечка содржина за да се пополнат платформите, кои треба да се хранат од информативниот базен поврзан со проектот и целата работа што ја извршуваат сите партнери во текот на периодот на проектот. Во оваа рамка, важно е да се развие **визуелен идентитет и материјал** и да се сподели со сите партнери. Меѓу споделените материјали има и логото кое треба да се користи во сите внатрешни и надворешни комуникациски активности за да се зголеми препознатливоста на проектот и да се осигура дека проектот има конзистентен визуелен идентитет. Шаблони за комуникациски материјали, вклучувајќи Word документ, Power Point и други материјали, исто така, треба да се развијат и да се користат во текот на проектот за да се обезбеди конзистентен визуелен стил на материјалите за комуникација. Во контекст на проектот WISes4Youth, релевантно е да се спомене дека сите партнери мораа да ја признаат поддршката за грантот добиена во рамките на програмата Еразмус + во кој било документ дистрибуиран или објавен, во кој било производ или материјал произведен со поддршка од грантот и во која било изјава или дадени интервјуа, во согласност со упатствата за визуелен идентитет обезбедени од Европската комисија.

Треба да се создадат **сметки на социјалните медиуми** (на LinkedIn, Facebook и Twitter) посветени на проектот каде треба да се направат публикации за достигнувањата и резултатите на проектот.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Временска рамка за комуникација и дисеминација за проектите, публикациите на испораките и активностите треба да им се обезбеди и на сите партнери од почетокот на проектот.

Хаштагот на проектот мора да се одлучи и да се користи во секоја проектна комуникација заедно со други релевантни хаштагови во зависност од контекстот.

Со цел да се олеснат партнерите во подготовката на материјали за комуникациски активности, може да се креира **база на податоци за слики на проектот** на отворената платформа на проектот како Teams. Оваа база на податоци треба да содржи логоа и слики поврзани со проектот и визуелните идентитети на ЕУ, фотографии и други слики собрани во текот на проектот.

Со цел да се следи ефективноста на активностите за надворешна комуникација на проектните партнери, може да се создаде **алатка Excel за известување** и да се сподели со партнерите. Оваа алатка овозможува следење на активностите за комуникација и дисеминација на партнерите преку нивно редовно известување за:

- Веб-страници: наслов на публикацијата, датум, краток опис, врска и број на гледачи.
- Објави на социјалните мрежи: датум, тип на социјални медиуми, краток опис/наслов, број на впечатоци, број на ангажмани и врска.
- Надворешни публикации (доколку ги има): датум, наслов, краток опис, контекст и врска.
- Надворешни настани (доколку има): датум, тип на настан, наслов, локација, организатор, краток опис и врска.
- Контакт со локалната власт: име на органот, вид на контакт, датум,...

Со цел да се процени дали Планот за комуникација и дисеминација создава влијание врз националните мрежи, неопходно е да се идентификуваат главните **клучни индикатори за успешност (КПИ)** за да се помогне да се процени неговиот успех. Следењето на тие индикатори поединечно може да открие кои делови од целокупната стратегија функционираат, а кои делови не функционираат.

За да се биде во согласност со **регулативите на ЕУ**, важно е да се осигура дека сите настани организирани во рамките на проектот се во согласност со Општата регулатива за заштита на податоците (Регулатива (ЕУ) 2016/679 за заштита на

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

физичките лица во однос на на обработката на личните податоци и на слободното движење на тие податоци и укинување на Директивата 95/46/ЕЗ). Ова е важно главно кога проектните партнери организираат настани и ги фотографираат учесниците.

Клучни наоди и препораки

- *Клучни наоди од процесот на имплементација*

Кога партнерите ги добиваат потребните алатки и правилното водство од почетокот на проектот, процесот на имплементација на комуникација и дисеминација (C&D) е релевантен и ефективен.

Важно е да се потсетите на партнерите за достапните алатки за C&D и временската рамка за објавување публикации.

Координацијата на процесите (почитување на временската рамка за публикации, работа на резултати итн.) преку редовни размени е од клучно значење за да се обезбеди ефективна имплементација и комуникација меѓу партнерите.

Достапноста и активниот ангажман на партнерите се клучни за воспоставување на доверлив однос и правилно спроведување на проектот.

- *Културни размислувања или адаптации*

Кога проектот вклучува партнери од различни земји, важно е резултатите од проектот да стигнат до целната публика што значи дека резултатите од проектот се преведени и достапни за јавноста. Во овој контекст, релевантноста на веб-локациите и социјалните медиуми на соодветните партнери се случува бидејќи публикациите се на локални јазици што овозможува да се допре до целната публика и да се прошири видливоста на проектот.

- *Препораки*

Врз основа на дадениот опис на алатките и методите што се користат за комуникација и дисеминација во рамките на проектот, еве неколку препораки:

- Редовни ажурирања на комуникациските канали на партнерите: осигурете се дека посветените веб-страници/каналите за социјални медиуми за проектот редовно се ажурираат за да ја одржуваат публиката информирана

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

за резултатите и активностите на проектот. Охрабрете ги партнерите да одржуваат доследност во ажурирањето на овие страници.

- Осигурајте се дека сите партнери се опремени со сеопфатен план за комуникација и дисеминација кој ги опишува целите, целната публика, каналите, активностите и алатките.

- Внатрешна комуникациска инфраструктура: Олеснете ефикасна внатрешна комуникација меѓу партнерите користејќи алатки како што се е-пошта и платформи за соработка како Teams. Охрабрувајте редовно ажурирање, споделување информации и соработка за проектни задачи.

- Развијте визуелен идентитет за проектот и дајте им на партнерите шаблони за комуникациски материјали за да се обезбеди конзистентност на сите канали за комуникација. Погрижете се партнерите да се придржуваат до упатствата за признавање на грантот за поддршка од Европската комисија.

- Обезбедете им на партнерите јасна временска рамка за објавување на резултатите од проектот и активностите од почетокот на проектот. Охрабрете да се придржуваат до оваа временска рамка за да го одржите моментумот и ангажираноста.

- Развијте алатки, како што е алатката Excel, за следење на активностите за комуникација и дисеминација на партнерите. Редовно собирајте податоци за ажурирања на веб-локации, објави на социјалните мрежи, надворешни публикации, настани и контакт со локалните власти за да ја процените ефективностa и да донесувате информирани одлуки. Исто така, ќе помогне во подобрувањето на извештаите на проектот со квантитативни податоци.

3.7. Работен пакет 7 (РП7): Пакет алатки, Завршни препораки и одржливост

РП7 Водечки партнер: Партнери Албанија за промени и развој – РА, Албанија

Период на имплементација: Месец 22- Месец 24 (Јануари 2024- Март 2024)

[Преглед на РП7](#)

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

РП7 има за цел да гарантира долгорочен резултат и алатка на проектни резултати за одржливоста и репликабилноста на проектот, што ќе го поттикне развојот на специфични препораки кои служат не само за одржливост на проектот, туку и како пилот-искуство што може да поттикне слични акции за различни теми во ЗБ и другите земји на ЕУ и во блиското соседство.

Клучните активности на ВП7 вклучуваат изработка на сеопфатен план за подготовка за Пакетот со алатки, со натпис на неговата методологија и структура. Дополнително, тоа вклучува координација меѓу партнерите за навреме да ги добијат нивните придонеси и да се подготви финалниот пакет алатки за да биде во согласност со извештаите и препораките подготвени од партнерите. Друга клучна активност е собирањето на најдобрите практики во Западен Балкан и ЕУ кои треба да се земат како модели на репликација и развивање на Патоказ за одржливост на социјалното претприемништво кај младите што ќе се користи за идниот екосистемски пристап кон социјалното претприемништво.

Главните резултати од овој РП се пакет со алатки со проектни резултати и препораки и Патоказ за одржливост на социјалното претприемништво кај младите.

Алатки, методологија и стратегии

Подолу е описот на алатките и методите што се користат за квалитетно извршување на работата при подготовката на Патоказот за алатки и одржливоста. Увидите се изведени за време на имплементацијата на РП7 на проектот WISes4Youth.

1. Пакет со алатки со резултати од проектот и препораки

Пакетот со алатки е збирка на ресурси, материјали, упатства и алатки дизајнирани да им помогнат на поединците, организациите или заедниците во постигнување конкретни цели, решавање проблеми или справување со предизвици. Алатките обично се создаваат за да обезбедат практична поддршка, насоки и ресурси за одредена тема или предметна област. Содржината на пакетот алатки може да варира во зависност од неговата цел и целната публика, но тие често вклучуваат упатства, упатства, шаблони и формати, примери, материјали за обука, практични алатки, совети и препораки.

За успешно да се подготви комплет со алатки, се користат неколку алатки и методологии:

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Дефинирајте јасни цели и цели за комплетот алатки врз основа на идентификуваните потреби и посакуваните резултати. Овие цели ќе го водат развојот на содржината и структурата на прирачникот. Сесиите за бура на идеи, виртуелните состаноци и онлајн платформите за соработка, како што се Miro, Lucidchart или Google Jamboard за визуелна бура на идеи и организирање идеи, може да бидат меѓу корисните алатки за користење.

Според избраниот пристап за подготовка на Пакетот со алатки, можете да ангажирате клучни засегнати страни како што се партнерите во проектот, експертите, креаторите на политики и членовите на заедницата да дадат свои увиди и повратни информации за комплетот со алатки, за да ја подобрите практичноста на Пакетот со алатки, преку платформи како Google Drive, Microsoft SharePoint, Teams, Overleaf, Google Docs итн.

Обезбедете детална структура и методологија на комплетот со алатки, осигурувајќи дека е сеопфатен и лесен за следење. Споделете го планот и разјаснете ја улогата на соработниците по потреба, доколку е така. Алатките како Microsoft Word, Google Docs или Notion овозможуваат создавање структурирани документи со наслови, поднаслови и точки за да се опише содржината и методологијата на комплетот алатки.

Соберете ги и обезбедете ги сите потребни материјали и алатки, во согласност со целите и целта на комплетот со алатки.

Посветете време внимателно да ги прочитате и прегледате придонесите и да ги приспособите дадените информации во формата и структурата наменета за Алатникот.

Користете алатки за креирање и организирање содржина, како што се софтвер за обработка на текст (на пр., Microsoft Word, Google Docs), софтвер за презентација (на пр., Microsoft PowerPoint, Prezi) и софтвер за табеларни пресметки (на пр., Microsoft Excel, Google Sheets).

Спроведување системи за контрола на верзии како Git или Subversion за управување со ревизии на документи и следење на промените направени од различни соработници. Ова осигурува дека најсовремената верзија на Пакетот со алатки е секогаш достапна.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Вклучете ги партнерите да дадат повратни информации за финалниот комплет алатки за да се обезбеди усогласување и понатамошно подобрување. Користење на споделени платформи како што се формулари на Google, Teams итн.

Користете софтвер за дизајн за да креирате визуелно привлечни распореди, графики и илустрации за комплетот со алатки. Вообичаените алатки за дизајн вклучуваат Adobe Creative Suite (на пример, Adobe InDesign, Illustrator, Photoshop) и Canva.

Обезбедете широка дистрибуција на пакетот алатки меѓу релевантните чинители и корисници, овозможувајќи им да пристапат и ефективно да ги користат неговите ресурси. Овој процес на дисеминација треба да се спроведува преку различни канали; вебинари, работилници, веб-страници, платформи за е-пошта како MailChimp, платформи за социјални медиуми како Facebook, Instagram, LinkedIn итн. за да допрете до широка публика и да го максимизирате неговото влијание.

2. Патоказ за одржливост на социјалното претприемништво кај младите

Патоказ за одржливост на социјалното претприемништво меѓу младите е стратешки план дизајниран да ги поддржи и промовира одржливите иницијативи за социјално претприемништво предводени од млади луѓе. Ги наведува чекорите и стратегиите потребни за изградба и одржување на социјални претпријатија кои се справуваат со социјалните, еколошките и економските предизвици додека ги зајакнуваат младите. Таа служи како водечка рамка за поттикнување на растот и одржливоста на социјалните потфати предводени од младите, обезбедувајќи тие да имаат позитивно влијание врз нивните заедници и светот.

Земајќи го предвид процесот за подготовка на Патоказот за одржливост во рамките на WISes4Youth, подолу некои алатки и методологии што треба да се следат:

Развијте цврста методологија, вклучувајќи ги наодите од истражувањето, најдобрите практики и вистинските знаења и увиди од искуството на успешните и одржливи актери. Користете алатки како Zotero, Mendeley или EndNote за организирање и управување со истражувачка литература. Алатките како Microsoft Excel или Google Sheets може да се користат за да се организираат и анализираат податоците од најдобрите практики, да се идентификуваат вообичаените обрасци и стратегии за успех.

Подгответе целни прашалници кои се прилагодени на целите и информативните потреби на патоказите. Погрижете се прашањата да бидат јасни, фокусирани и

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

усогласени со резултатите. За подготовка на прашалниците, користете различни онлајн платформи за истражување и собирање податоци како што се: google forms, SurveyMonkey, Typeform, SurveyGizmo, Microsoft формулари итн.

Во мултинационалните услови и вклучувањето на засегнатите страни од различни земји, од клучно значење е да се соработува и да се координира со локалните партнери за да се идентификуваат и дисеминираат прашалниците за да се соберат најдобри практики и различни перспективи и увиди. За да ги изберете контактите, можете да се потпрете на воспоставените контакти од претходни соработки, анализа на вашите внатрешни бази на податоци или преку истражување на онлајн директориуми и бази на податоци кои ги наведуваат социјалните претпријатија во вашата земја.

Редовно следете ги резултатите добиени од прашалниците и известувајте ги партнерите и засегнатите страни за какви било информации што недостасуваат или празнини. Користете е-пошта, апликации за пораки (на пр. Slack, Microsoft Teams) или платформи за управување со проекти за да комуницирате со партнерите и засегнатите страни за резултатите од истражувањето.

Користете комбинација од квантитативна и квалитативна анализа за да го испитате нумеричкиот одговор и да ги интерпретирате отворените одговори и коментарите на прашалниците. Користете алатки за анализа на текст, како што се NVivo или MAXQDA за квалитативно да ги анализирате отворените одговори и коментари.

Искористете ја експертизата на проектните партнери и спроведете темелно истражување за постоечките материјали и литература поврзани со социјалното претприемништво. Ова колективно знаење ќе ја збогати содржината и ефективноста на патоказот.

Јасно идентификувајте ги чекорите на патоказот, интегрирајќи го теоретското знаење со практичните сознанија од успешни одржливи WISE/социјални претпријатија.

Идентификувајте и анализирајте ги најдобрите практики и успешни приказни во одржливоста од релевантните сектори и индустрии. Овие можат да послужат како модели за репликација и инспирација во патоказот.

Ширење и ефективно доставување на патоказот за одржливост до засегнатите страни, за да се подигне свеста и да се добие поддршка за нејзино спроведување.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Клучни наоди и препораки

- *Клучни наоди и препораки*

Ако зависите од повратните информации и придонесите од трети страни за подготовката на вашите документи, од клучно значење е да одржувате доследна комуникација со засегнатите страни од трети страни и партнерите за поддршка за да се обезбеди навремена повратна информација и придонес. Користете различни канали за комуникација како што се е-пошта, состаноци и платформи за соработка за да се олесни ефективната размена на информации.

Внимателно анализирајте ги повратните информации добиени од засегнатите страни и партнерите и вклучете релевантни сознанија во документите што се подготвуваат. Осигурете се дека прилагодувањата се направени кохерентно и прецизно за да се подобри квалитетот и ефективностa на конечните резултати.

Управување со времето, координирајте го времето и задачите за да ги испорачате резултатите навреме.

Неопходна е соработка и поддршка од партнерите за успешно спроведување на задачите во рамките на РП.

- *Опити препораки за политика за поддршка на младинското социјално претприемништво*

Потребна е поддршка за политика и регулатива, носителите на одлуки мора да ги приспособат политиките за поддршка на социјалното претприемништво преку поедноставување на регистрацијата на бизнисот, нудење даночни стимулации и создавање поволни регулаторни рамки.

Промовирајте го претприемништвото преку кампањи за подигање на свеста и образовни програми, прикажување успешни приказни и обезбедување обука за деловно планирање, мерење на влијанието и одржливи практики.

Поттикнете колаборативен екосистем со инкубатори, простори за соработка и центри за иновации за да се олесни вмрежувањето и соработката меѓу младите социјални претприемачи. Поттикнување на партнерства помеѓу образовните институции, субјектите од приватниот сектор, невладините организации и владините агенции.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

Воспоставете сеопфатни системи за финансиска поддршка, вклучувајќи грантови и свесност за можностите за финансирање, како што е групното финансирање. Поттикнете ја финансиската независност преку одржливи економски активности.

Создадете посветен фонд за подобрување на способностите на младите социјални претприемачи, олеснувајќи ги иницијативите за градење капацитети и размена на знаење.

Промовирање на интеграцијата на темите за социјално претприемништво во образовниот систем на сите нивоа, дизајнирање приспособени наставни програми и програми за обука. Развијте централизиран центар за информации и ресурси.

Воспоставете контакт точки и канали за комуникација со професионалци и индустриски експерти за да им помогнете на младите претприемачи во навигацијата во бирократските процеси и регулаторните сложености.

Спроведување на програми за подобрување на финансиското знаење и вештините за управување кај младите социјални претприемачи, овластувајќи ги ефикасно да управуваат и да се движат по финансиските аспекти на сопственоста на бизнисот.

Воспоставете приспособена програма за поддршка насочена кон негување на долгорочната одржливост на младите социјални претприемачи и нивните претпријатија. Оваа програма треба да вклучува тековно менторство, иницијативи за градење капацитети и пристап до финансиски ресурси специјално дизајнирани за да се задоволат потребите на младите претприемачи кои се развиваат додека тие се снаоѓаат во предизвиците за зголемување на нивните претпријатија. Дополнително, поттикнете ги можностите за учење од врсници и вмрежување за да се олесни размената на знаења и соработката меѓу младите социјални претприемачи, овозможувајќи им да учат од меѓусебните искуства и колективно да ги надминат бариерите за долгорочен успех.

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

4. ЗАКЛУЧОЦИ

Комплетот со алатки има за цел да ги поттикне и опреми младите претприемачи, со потребните информации, ресурси, алатки, методологии и пристапи за дизајнирање и имплементација на проекти слични на WISEs4Youth, кои се фокусираат на поттикнување на социјалното претприемништво, унапредување на развојот на претпријатијата меѓу младите поединци. Целта е да се обезбеди долговечност на резултатите од проектот преку овластување на младите потенцијални социјални претприемачи и другите потенцијални чинители во социјалната економија да ги реплицираат усвојувањето, или промената и примената на алатките, стратегиите и препораките од овој проект. Со користење на грантови и имплементирање на влијателни проекти, младите имаат можност да ги подобрат своите претпријатија, а истовремено да придонесуваат за поттикнување на претприемништвото и ангажирање на други млади во WISE (социјални претпријатија за младинско вработување) и социјалните претпријатија воопшто.

Комплетот со алатки, преку структуриран пристап, за секој од 7-те работни пакети на проектот WISEs4Youth, дава преглед на истите, детално ги прикажува нивните цели, главни активности и резултати. Исто така, се претставени алатките, методологиите и пристапите што ги следат партнерите за ефективно спроведување на задачите за секој работен пакет. Исто така, нуди препораки за социјалните претприемачи и засегнатите страни да извршуваат слични активности и работни пакети, поттикнувајќи го младинското претприемништво. Вклучени се препораки за креаторите на политики за поддршка и унапредување на социјалното претприемништво кај младите.

Составот на работните пакети во рамките на проектот може да варира во зависност од неговите цели и целните прашања. Сепак, овој пакет со алатки нуди суштински информации, алатки и методологии потребни за имплементација на задачи во различни работни пакети на проекти, особено фокусирајќи се на зајакнување на младите во социјалното претприемништво.

Алатките предвидени за РП1 и РП6 се универзално применливи и служат како вредни ресурси за да се искористат за успешно спроведување на проектите. Дополнително, преку препораките и алатките презентирани во другите работни пакети, пакетот со алатки опфаќа информации за поддршка на социјалните претприемачи и релевантните актери да спроведуваат активности како што се

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISes4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

дизајнирање на наставни програми, испорака на обуки, студиски посети, учење од колеги и истомисленици и развој на документи.

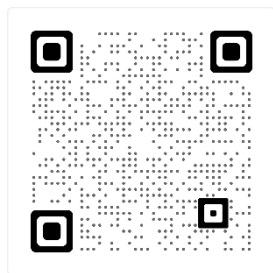
Пакетот со алатки ги вклучува и сите подготвени материјали и алатки во рамките на WISes4Youth. Овие ресурси ќе бидат достапни на интернет и ќе служат како главни алатки и структура за младите потенцијални социјални претприемачи и актери кои ќе ги искористат и реплицираат во нивните идни напори.

Конечно, преку оваа алатка, имаме за цел да ги одржиме резултатите од проектот WISes4Youth, служејќи како пилот-искуство за да ги мотивираме и поттикнеме различните засегнати страни да водат слични акции, подобрувајќи го претприемништвото во социјалната економија кај младите во Западен Балкан и ЕУ.

5. АНЕКСИ

Во овој дел од Пакетот со алатки, дадена е компилација од сите опишани резултати, ресурси, обрасци и алатки подготвени во рамките на иницијативата WISes4Youth, за секој соодветен работен пакет (РП). Овој сеопфатен компендиум може да послужи како извор на насоки и референца, подготвен за искористување според барањата.

Ве молиме пристапете до компилацијата од материјали наведени подолу преку следниот [link](#) или со скенирање на QR кодот.

СОДРЖИНА

1. Наставна програма за обука на партнери за управување со социјални претпријатија и WISE (социјални претпријатија за младинско вработување)
2. Наставна програма за управување и мерење на социјално влијание

Co-funded by
the European Union

Проект: 101049682 — WISEs4Youth — ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO

3. Извештај за развој на модули за обука
4. Финален извештај за обуката
5. Збирка на најдобри чинители на социјалната економија во Западен Балкан
6. Водич за peer-to-peer learning настани
7. План за споделување и комуникација

Обрасци:

- Агенда
 - Записници
 - Листа на учесници
 - Форма за евалуација
 - Резултати
 - Мемо
 - Известување за комуникација и споделување (Excel)
8. Патоказ за одржливост на социјалното претприемништво кај младите